

Előfizetési árak:
 Évesz evre . . . 10 frt — kr.
 Félre . . . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . . . 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 Hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSETT, Mária-utca 1-35 szám
 I. EMELET
 Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Hirdetések a kiadóhivatalban vétetnek tő

Szent-István ünnepe.

Pécs, 1895. augusztus 19.

(O) „Egek királynéja, vedd oltalmad alá e hont s kedves népemet!”

E fohászszal hunyta le szemeit örök álomra István király, a kinek emlékét mostan ünnepeljük.

Szívének még végső dobbanása is a hazáé vala, még legutolsó gondolata is a magyar népet ölelte körül szeretetével.

Századok óta évről-évre megünnepeljük áldott emlékezetét.

Ős Budavár hallgatag utcái megnépesülnek augusztus huszadikán. Ezernyi tömeg dicsőíti nevét, megcsókolja kezét; azt a drága kezét, mely hont alkotott fajunknak.

Ha a katolikus egyház a szentek dicsőszoruját nem övezte volna is István király homloka köré: még úgy is megérdemelné, hogy minden jó magyar illő kegyelettel gondoljon reája.

Hiszen az ő elévülhetlen nagy érdeme, hogy élünk most is. István király adott először állami formát nemzetünknek, ő vezetett be az európai népek sorába.

Iskolákat alapított, elvetette a művelődés magvát. Szervezte az igazságszolgáltatást, oltalmába vette a szegényt a gazdagok túlkapásai ellenében.

Még most is él a krónikások ajakán a bölcs tanács, a mit szeretett fiának. Imre hercegnek adott: „Harag, gőg és irigység nélkül uralkodjál bekén. alázattal. Ha e tanácsomat követed, királynak fogsz mondatni s szeretetni valamennyi vitézektől. Ha gőgös, irigy, dúló-fuló leszel, a vitézek ereje királyi méltóságod tompaságává fog válni s országod idegenekre fog szállani. Valahányszor ítélethez végett valamely főbenjáró büntetés elődbe kerül, ne heveskedjél, ne hozz tenmagad ítéletet, hanem bízd meg vele az illetékes bírakat, ítéljenek ők fölött a törvény értelmében. Ha pedig oly ügy kerül elődbe, mely fölött magadnak kell bíraskodnod, türelemmel s könyörülettel hozz ítéletet.”

Arany szavak, melyek a gyengéd atyát s a dicső fejedelmet egész nagyságában tüntetik föl.

Minő kár, hogy ez a jó tanács nem szállt királyról királyra, nem tartatott meg.

Hiszen tudjuk, hogy István óta mily tengernyi veszélyen ment keresztül hazánk. Testvér-viszály, pártoskodás, önkény gyéritették fajunkat, gyöngítették erőnket.

Idegen népek pusztító serege csapott le hazánkra. Folyóink édes vize honfivérrel elegyült. A mezők virágát elhullott vitézek porladó szive növesztette.

Nem egyszer, már-már úgy voltunk, hogy nem lesz többé Magyarország. Csak a neve fog élni hős-regékben.

De az Isten nem hagyott el. Mongol, török, német nem birtak megölni. Dulásaikat kihevertük. talpra álltunk mindig. Mint a Bethlehem-köszöntő napkeleti három királyt a ragyogó égi csillag, úgy vezetett bennünket is kétségbeesésünk sötét éjjelében a remény. Biztunk önerőnkben, hittünk jövőnkben.

Ez a csillag, ez a remény tart fenn most is.

Nyolc század óta nagyot fordult körülünk a világ. Népek enyésztek el, országok támadtak. A művelődés, a haladás hazánkban szintén itt hagyta újító nyomait. Változtunk, talán előnyünkre, lehet hátrányunkra. Régi szokásainkból, ősi jellemünkből sokat elvetettünk.

De egy még most is meg van bennünk, vitéz eleinknek jellemvonásából. A hazaszeretet. Itt van szívünkben elzárva drága ereklye gyanánt.

Őrizzük is meg ez ereklyét; egyedüli hagyományát honalkotó őseinknek. Hagyják apáról fiura, nemzedékről nemzedékre.

Mert míg ezt a drága talizmánt birjuk, addig nincs okunk felténi hazánkat. Megőriz ez a jövőben is, miként eddig — minden bajtól, nagy veszedelemtől.

István király országa nem mulik el soha, István király kedves népe élni fog örökké!

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1895. augusztus 19.

Csekély számmal egybegyűlt bizottsági tagok előtt Kardos Kálmán főispán pont 9 órakor megnyitván a gyűlést, bejelenti, hogy a jövő rendes közgyűlés határnapját október 21-ére tűzte ki.

fogott a szerelmes diágyerek reszketése; éreztem, hogy megint hebegnek, ha előttem állana, hogy felszedezgetném a földre esett tépett akácfaleveleket és naiv bárgyúsággal kérdezném tőle egyéb okos gondolat hiányában:

— Margitka kisasszony, mire tetszik gondolni? . . . Elfogott a vágy, hogy újra lássam Margitot és beköszáltam a várost, hogy nyomára találjak. Vajjon várt e rám csakugyan? Vajjon megtartotta-e, amit nyolc év előtt a próbabálon ígért?

A felvégen megtudtam, hogy egy félesztendővel a próbabálon után férjhez ment egy borbély-legényhez. Nagyon jóforgalmu üzlete és 560 forint készpénze volt Csengő urnak, mikor a Margitka kezét megkérte. A hozományjal nem sokat törődött, de arról írásbeli kötelezvényt tett lakodalom előtt, hogy a Margitka nagyszámu rokonságának férfitagjai az ő officináljában fognak beretválkozni. És minthogy ezt a kötelezvényt hűségesen betartották, Margitka boldog házasságot él Csengő ural.

Vad gyűlölet ébredt bennem Csengő ur eilen, még mielőtt az aremását láttam volna. Othellónak éreztem magam, aki vérengzésre készül egy borbélyműhelyben. A szívem hevesen dobogott; az ereim pedig tázasan bizsergtek. Egy tragédia hősnévé tudtam magam, aki megcsalva lép a hősnő elé és irtózatossággal kéri tőle számon a hűségét, a szerelmi esküjét.

És futottam a borbélyműhely felé, ahol boldogságom hittem eltemetve

Miniszeri leiratok.

Legelőször a belügyminiszter rendelete olvastott, mely szerint erősen ajánlatik a város közönségének, hogy az 1896-98. évekre terjedő időre a fogyasztási adókat váltsa meg ismét.

Egy másik rendeletében hozzájárul a belügyminiszter a közgyűlés ama határozatához, hogy a kórházi orvosok és hivatalnokoknak, mint nem a város szolgálatában állóknak, a városi nyugdíj-alap terhére nyugdíjjogosultságuk nincs.

Az utkaparókról készített szabályrendelet-tervezetet a miniszter csekély módosítással visszaküldte, mely módosítások megtétele után a tervezet megerősítés végett újból fel fog küldetni.

A kereskedelmi miniszter sajnálattal értesíti a város közönségét, hogy az annak idején kilátásba helyezett ipariskolát a közel jövőben nem létesítheti Pécsen; mert nincs meg reá a szükséges pénz.

A városházi boltok bérlete.

A jövő év április havában le fog járni a városházi boltoknak a bérszerződése. Mivel az illető bérlők fölött Damoklesi kardként függ a városház ujjáépítése, az ment határozatba, hogy a boltok nyilvánítt árverésen adassanak ki, azonban nem mint eddigelé 12, hanem csak 6 évre, úgy azonban, hogy vagy az építkezés folytán beálló ideiglenes kellemetlenségeket az illető bérlők tűrni tartozzanak, vagy pedig a szerződés a lakbér szabályok szerint felmondható legyen a város által 6 év év letelte előtt is.

Betöltendő tanári állás.

Gerecze Péter távozásával megüresedett a helybeli főreáliskolánál a magyar és német nyelv tan széke. Kétszer is ki volt hirdetve a pályázat. Az első teljesen meddő maradt, a második pályázat alkalmával két kérvény érkezett be. Az eddigi bizottság fog eljárni a város nevében a szükséges kandidáció megejtésével és megállapodásuk a miniszter tudomására fog hozatni.

Legeltetési díjak.

A városnak mintegy 282 holdat kitevő legelő területén a legeltetési díjak még a múlt közgyűlésen lettek megállapítva. Ezt a közgyűlési határozatot a helybeli gazdák megfélebbezték; nem kívánták azonban felebbezésüket a miniszterhez felküldeni, csupán a jobban informált közgyűléstől kérik sérelmeik orvoslását. Ehhez képest a közgyűlés elhatározta, hogy a tarifa leszállítatik, és pedig a jövőben egy legelőre járó tehén után 4 forintot, üsző után 3 frt 50 krt, ló után 2 frtot, sertés és kecske után 1 forintot fognak fizetni a tulajdonosok.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Nyolc év mulva.

Majdnem úgy jártam, mint Csillag Pali őrmester, a ki katonáskodása után visszatérven szülőfalujába, nem hiszi a saját látó szeméinek, hogy Molnár Zsófi hűtellen lett hozzá és hitre lépett időközben Török bíró urammal.

Nyolc esztendővel ezelőtt próbabálon ígérte meg nekem ő, az akkori bálkirálynő, hogy szeretni fog sűrű tartó szerelemmel; hogy inkább meghal, semmint rólam lemondjon és várni fog rám édes epedéssel, titkos sóvárgással, míg vissza nem térek és fülébe nem sugom a boldogító szót:

— Itt vagyok hát! Visszajöttem érted! Légy az enyém örökre!

És én visszajöttem nyolc év mulva. A mikor a némán bólogató akácok alatt elhaladtam, a népkert egy ócska padján rátaláltam egy penecillussal kifaragott szívre: a szívből két egymást ölelő kacskaringós nagy betűre. Az volt a szerelmünk fába vésett szimboluma

A szívemnek egy rég elfásult hurja rezgett fel újra és visszaverődött onnan az első szerelem, az első ábránd bűbajos poézise. Láttam Margitot újra fehér csipkés ruhájában; a naiv bábót, a ki az akácok leveleit tépegeti; láttam két kis hamvas pofikáját, világos kék szeméit bodros Loreley haját és újra el

Ez ő, a férj!
 Szappanhabbal volt tele a keze, mikor beléptem, de azért lekötelező nyajassággal kérdezte tőlem:
 — Beretválkozni tetszik, vagy hajtat nyiratni?
 — Egyiket sem. Az asszonyt kereselem!
 — Az asszony a piacon van.
 — Mindegy, be fogom várni!

Rettenetesen boszantott, hogy Csengő ur közönnnyel hallgatta az én mennydörgésemet. Egy ember, aki hideg ühmetéssel fogadja azt a hirt, hogy valaki a feleségét keresi. Még csak arra sem kíváncsi, hogy miért. Udvarias hajlongások közben bekísér a lakására és visszatér nyugodtan a műhelybe, ahol vígan beretvál tovább.

Rövid várakozás után megjött az asszony. Én a fehér, csipkeruhás aranyos bábót vártam, a szendén piruló Margitkát, és a helyett egy elhízott, szep-lőkkel, májfoltokkal eléktelenített hölgy dőcögött a szobába, egy zöldségekkel zsufolt nagy kosarral a karján.

Elakadt a szó a torkomon és elfelejtettem, hogy miért jöttem. Ő azonban nagyon megörült a látásom. Mentem rá ismert és kosarastól együtt tulajdossá szeretettel ölelt át.

Kedves Gusztáv! Hát megjött és felkeresett? No ez látja szép magától.

Azután kötőjével letörölgette a zsölygére ülepedett port és nem nyugodott, míg oda nem ültem. Azután kisüdürgött a műhelybe, onnan becipelte a férjeurát, aki hamarosan barátságot kötött velem

A letépténztár feleslege.

A letépténztár kamatfeleslegéből a szerény javalmazású Rozgonyi pénztári tisztviselőnek 100 frt pótlék fog adni. Ha pedig a felesleg 100 frtnál többet tenne ki, úgy ez a többi alárendelt hivatalnokok közt fog méltányos arányban kiosztatni.

Közkut a Majláth-téren.

Rendőri intézkedés folytán a Majláth-téren berkocsi állomás lett létesítve, okvetetlenül szükségessé vált egy közkut létesítése, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Szervezési szabályrendelet.

A városi szervezési szabályrendelet revidálása már régebben bizottság lett kiküldve, a melynek munkálata most már azért is sürgőssé vált, mivel a városi tisztújítás már a jövő év május havában megejtendő. Ennek a bizottságnak elhalt két tagja helyébe Krasznay Mihály és Papp József választották be. Egyben elhatározottak, hogy az egész városi tanács is részt vegyen a bizottság munkálataiban.

Helypénzszedők visszaélései.

Lapunk volt az első és az egyetlen, mely a pécsi helypénzszedők visszaéléseivel foglalkozott, tudomásul adva minden egyes feltűnőbb esetben a szabálytalanságot, a tulkapásokat. Szavunk bár mint a mai közgyűlésen láttuk — nem volt pusztában elhangzott szó, de sajnos, még eddigelé soha se jutottunk abba a helyzetbe, hogy bár egyetlen esetben is megirhattuk volna, hogy a helypénzbérlő közegeinek visszaélései miatt példásan meg lett volna büntetve. Ilyen Pécsen nem fordulhat elő és ezért van aztán, hogy ezek a visszaélések ma már a közgyűlési teremben is szó tárgyává tettek.

Mindenek előtt Muttnyánszky Béla interpellációja olvastatott fel, mely szerint nevezett bizottsági tag kérde:

1. Van-e tudomása a tanácsnak arról, hogy a város tulajdonát képező helypénzszedési jog bérlői, a szodavizes sörös kocsi, valamint a tehéntartó gazdák kocsijai után is beszedi a helypénzt?

2. Van-e tudomása a tanácsnak, hogy a város rendőr főkapitánya jogosultnak tartotta és tartja ezeket a díjszedéseket?

3. Indokoltnak látja-e a város tanácsa a főkapitány ezen intézkedését és ha nem, kíván-e intézkedni, hogy a jogosulatlanul szedett díjak visszatértesse és a kihágás megtoroltassék?

Az interpelláló személyesen is szót kér és indokolja interpellációját. És a felolvasott szerződés pontozataiból bebizonyítja, hogy a város belterületén előállított árúk és termelvények után helypénz nem szedhető, csakis ha nyilvános piacon kirakatnak.

Vaszary Gyula főkapitány előadja, hogy a helypénzbérlők kérvényt nyújtottak be hozzá a tekintetben, hogy miután a nagy konkurrencia folytán a szikviz- és sörgyarak házalva is árusítják gyártmányaikat, részesítse őket jogaik védelmében. Szóval elég óvatosan járt el; mert nem akart utcai botrányt, hanem e helyett meghívta az érdekelt feleket és egyességet létesített közöttük. Mivel ezt úgy a helybeli helypénz-bérlők, valamint a szikvizgyárosok elfogadták, ez a dolog tehát tárgytalan.

A sörösök azonban határozottan tagadják, hogy ők bármikor is házalva árultattak volna, mert ők csakis megrendelésre szállítanak, a mit a helypénz-

és szilvóriummal kínált meg. Majd előkerült a Pecsepatak mellől a család szemefénye, a hátulgombolós Poldika, aki nagy pacsit adott és kijelentette, hogy egy krajcárért hajlandó a Flóri néni legszebb versét elszavalni. Szóval leirhatlan vendégszeretettel fogadott a Csöngő-familia.

Diderege gondoltam arra, hogy mit ígért, nyolc esztendővel ezelőtt a Poldi mamája és hallgattam, mint a csuka. Hogy rendkívül lekötelező szíves vendéglátásukat némileg viszonzom, kijelentettem, hogy meg fogok beretválkozni.

De úgy látszik, hogy Csöngő ur mindenről jól volt informálva, mert miközben a beretvával csiklandozta az államot, nyájaskodva szavalt előttem:

Óh Margit elmondta, hogy milyen nagy barátságban volt vele uraságod nyolc esztendővel ezelőtt. No remélem, hogy a barátságot fentartja ezután is. Ugyan hallom, hogy uraságod most már állandóan itt marad.

— Talán valószínűleg.

— No, akkor remélem, hogy kundsajtom marad. Igen fogok örülni.

Csöngő ur elvégezte rajtam operációját és én menekültem az officináléból, a hol a család szemefénye a Poldika állotta utamat és nem pumpolhatott egy újabb krajcár erejéig.

Futottam a népkertbe és elmerengve a némán bólingató akácok árnyékában, kerestem Margitkát, az azt aranyosan mosolygó, hamvas pofikájú kis leányt, a kit ott hagytam nyolc évvel ezelőtt.

F e h é r D e z s ő .

szedési szabályzat is megenged. Ennélfogva itt nem is intézkedett, csupán megengedte a helypénzbérlőknek, hogy a sörös kocsiakat ellenőrizhessék.

Mindaddig tehát, míg a szerződés ezen formában fennál, másként nem járhat el. Ha azonban a közgyűlés, vagy a tanács őt másképp fogja utasítani, úgy ennek a legnagyobb örömmel fog eleget tenni.

Nagy zaj és zsiromlás keletkezett ezután a kérdés feltevésénél, miután többen állottak fel, a kik szólanival kívántak.

Záray Károly folytonos zugásban staccato és fortissimo változatokban zugja bele a nagy zsiromlás: Botrány! fekély foltja a városnak! Zsarolás! stb.

Majorossy Imre főjegyző, miután a főispán többszöri csengetésre valahogy csendet tudott csinálni, olvassa a szerződés bekezdését, mely ilyformán hangzik: „A város egész területén, ide értve a bányatelepet is, bérbeadja a helypénzszedési jogot.”

Nagy zajban követelik többen az interpellációnak azonnal való tárgyalását, mire

Aidinger polgármester az ügyrenddel felel, felolvasván a megfelelő szakaszt, így aztán főispán feltette a kérdést, vajjon tudomásul veszi-e az interpelláló az adott felvilágosítást? Muttnyánszky tagadó felelete után következett a második kérdés: vajjon tudomásul veszi-e a közgyűlés a választ?

Tulnyomó „Nem vesszük tudomásul!” felkiáltás után a főispán kimondja a határozatot, mely szerint az interpelláció a jövő közgyűlés napirendjére tűzött ki tárgyalás végett; addig foglalkozhatik vele a jogügyi bizottság és a tanács.

A városház kibővítése.

Miután a főispán alaposan szemügyre vette a teremben jelenlevőket, konstataálta, hogy időközben beérkezett annyi városatyja, a mennyi a közgyűlés 2/3-ad többségét teszi. Így aztán elő volt vehető a már egyszer döntés nélkül hagyott Heindlhoffer-féle ház megvételének az ügye.

Nendtvich Andor olvassa a bizottsági és a tanácsai előterjesztéseket, melyek melegen ajánlják a nevezett háznak és teleknek 65.000 frtért való megvételét.

Engel Józsefnek egyáltalában nem tetszik a városi tanács gazdálkodása. Egy hasonlattal él tekintetben. Az egyszeri embernek megellett a tehene. Gazdája mindennap emelgette a borjut, míg az szép lassacskán hozzászokott az emelésekhez, de ezenközökré lett, melyet aztán csak nagy ügyvel-bajjal tudott felemelni. Így vagyunk mi pénzünkkel is. A 100—200 frtos borju kölcsönök után jöttek a több ezer forintos tinó-, most pedig már a félmilliósi ökörkölcsönök. És dacára ennek a sok kölcsön pénznek, az építési betegség nálunk egyre nagyobb mérvet ölt.

Részemről nem tartom szükségesnek ezt a véteit a mit már évekkkel ezelőtt égető szükségnek mondtak. Bizonyára az új házassági intézmény végett van szükség a nagy, díszes teremre. Kölcsönvett pénzből építkezni, a nélkül, hogy tudnók, hogy mibe fog az kerülni, olyan dolog, a mit egy kereskedő ember sem tenne meg, mert okvetetlenül esődöt kellene mondania. Amíg tehát a mérnöki hivatal a költségvetést el nem készíti, javasolja, hogy az ügy halasztassék el, nehogy ismét abban a kényszerhelyzetben legyünk, hogy a telek már meg van, tehát „muszáj” építkezni.

Aidinger polgármester azt hitte, hogy nem lesz szükség felszólalnia, mert egyhangulag fogják megszavazni a vételt. Hosszasan polemizál az előtte szólóval, mondván, hogy azt az új városházat a levegőbe építeni nem lehet, de meg „gyün” ám valaki és aztán megveszi az orrunk elől azt a házat és nem adja ide semmi pénzért, és úgy leszünk vele, hogy a borju megnőtt ökörnek, de elvitte más.

Ajánlta szóló annak idejében, mikor még csak 20.000 forintot kértek érte, hogy vegyük meg a házat, de hát nem tetszett; és most abba a helyzetbe jutottunk, hogy meg kell venni 65.000 frtért. Midőn valaki pénzét téglára váltja fel, akkor a jövővelmezőség lebeg a szeme előtt. Így vagyunk ezzel mi is. És ha látjuk, hogy a fölveendő kölcsönt és kamatait a jövedelemből amortizálhatjuk, sőt még egy kis hasznunk is marad rajta, vak, a ki nem látja, hogy ez reánk nézve csak előnyös vétel lehet.

A jelenlegi területen nem építkezhetünk, mert a Heindlhoffer ház felé eső részen nekünk ablaknyitási jogunk nincs, és ha mégis építkeznénk, akkor csak oly sötét hivatali helyiségeket kapnánk, mint most vannak. Ez esetben csak beleöljük pénzünket a céltalan építkezésbe.

De más haszonnal is jár még a kibővítés, t. i. a Perczel-utca felőli részen több apró boltokat létesítünk, a hová el lehet helyezni a henteseket, és így a piaci husárulást be lehet majd szüntetni, a mi oly sokak sérelmét képezi.

Arra nézve, hogy a pénzt kölcsön vesszük, felhozza, hogy manapság ugyanis divat az adósság csinálás, tehát nem lát benne inkonzekveniciát, ha ismét egy újabb „puffert” csinálunk.

Papp József rövid felszólalása után, a ki bár drágálja a vásárt, de hát mégis megszavazza, névszerinti szavazás következik, melyben a „nem” mel szavazó Bánffy Simon, Engel József, Hirschfeld-Samuel, Némethy József és Piacsek Gyula ellenében 64 szóval elfogadták a Heindlhoffer-féle ház megvételét.

Elfoglalt gyalogut.

Egy másik interpellációja volt még Muttnyánszky Bélának a tárgysorozaton a Jankovits Hugó által elfoglalt gyalogut elzárása, és egy városi hidnak, a mely 29 frt 50 krba került, önkényes elvitele tekintetében. Egy kis parázs vita után azt határozták, hogy az ügy illetékes eljárás végett a tanácsnak kiadatik.

Átiratok.

Hat rendbeli társhatóság átirata egy kivétellel tudomásul vétetett, kivéve Csanád megye átiratát a népoktatas államosítása iránt, melyet a legmelegebben pártolnak.

Háromnegyed 11 volt, midőn főispán az ülést berekesztette, a jegyzőkönyv hitelesítő tagok neveit már senki sem hallgatta, ugysis a rendes hitelesítő urak kérettek föl: ezek meg tudják, hogy mikor kell felmenniök a torony alá, akkor majd oda kanyarítják nevüket.

H i r e k .

Pécs, 1895. augusztus hó 19.

— (A király születésnapja.) Ő felsége, az apostoli magyar király tegnap ünnepelte születésének 65-ik évfordulóját. Ez alkalommal városunk is ünnepelt s a középületeken nemzeti színű lobogók lengtek. A székesegyházban d. e. 9 órakor hálaadó isteni tisztelet volt, melyen Troll Ferenc c. püspök, nagyprepost celebrált nagy segédlettel. A szent misén jelen voltak: Kardos Kálmán főispán, Aidinger János polgármester, Vaszary Gyula rendőrfőkapitány, Koszits Kamill megyei főjegyző, Pulcz Imre a kir. táblai bírók élén, Lukrics István a törvényszéki tisztviselők élén, Sey László megyei arvaszéki elnök, Zsolnay György kir. főügyész helyettes, Opris Péter posta és táviratigazgató, Dragonescu Dömjen kir. pénzügyigazgató, tisztviselők élén diszmagyarban stb. Az 52. és 44. gyalogezredek itteni csapatai, valamint a honvéd gyalogság és huszárság a budai külvárosi gyakorló téren felállított sátorban megtartott szent misét hallgatták végig, melyet Magenheim József belv. plébános tartott. A hajnali órákban a katonabanda bejárta a várost s a mai napon a katonaság bort is kapott. A mise végével a csapatok Rózsa Bertalan és Schlippenbach István gróf vezérőrnagyok előtt a zenekar hangjai mellett elvonultak. Délben nagy ebéd volt a vigadó éttermében, melyen 80 tiszt, a főispán és a belv. plébános vettek részt. A felköszöntőt a királyra Rózsa Bertalan mondta, mire háromszoros „Hoch” volt a viszhang, a jelen levő zenekar pedig tuszt huzott. A tiszt kar egész d. u. 6 óráig együtt maradt.

— (Kinevezések a honvédség köréből.) A m. kir. honvédelmi miniszter Tóth István, Mátéfy Andor, Kanovits György, Hallosy Ödön volt katonai növendékeket, kik a Ludovika akadémia IV. évfolyamát végezték, a pécsi 19. honvédgyalogezredhez tiszt helyettesekké nevezte ki. Schmidt Frigyes pedig hasonló minőségben a pécsi 8. honvédhuszár ezredhez osztotta be.

— (Kinevezések a közös kadseregnél.) A Theresianum harmadik évfolyamát végzett növendékek közül Fischer György a 44. gyalogezredhez, Bartha Bódog pedig az 52. gyalogezredhez neveztettek ki hadnagyi ranggal.

— (Ferenc Ferdinánd főherceg betegsége.) A prezuntív trónörökös, Ferenc Ferdinánd főherceg betegsége aggasztó fordulatot vett. A főherceg köpete véres, minek következtében az orvosok a legnagyobb kiméletet ajánlják. Dr. Srötter tanárt a betegágyhoz hívták. A tudós tanár onnan Ischlbe utazott, hogy a királynak jelentést tegyen.

— (A király születése napja Mohácson.) Mohácsi levelezőnk írja: Mint mindenütt hazában, hol magyar sziv dobog, hol jóságos szeretelmünk fölment személye iránti határtalan szeretet és igaz, őszinte lelkesedés érzete honol a keblekben, úgy Mohácson is fényes ünnepélyességgel ülték meg a magyar nemzet örömnapiját, Ferenc József magyar király 65-ik születése napját. Zugtak a harangok, lobogtak a nemzeti színű zászlók, az istentiszteleteken szorongtak a hívők, hogy háláimát rebegjenek a Mindenhatónak, a mért Magyarországot ily igazságszerető, jóságos és nemes fejedelmekkel megáldotta. A belvárosi katolikus templomban 9 órakor fényes istentisztelet volt, melyen Keserics prépost fényes segédlet mellett celebrált. A templomban az összes hatóságok képviselői és nagyszámu közönség

volt jelen. 10 órakor a zsidó templomban volt istentisztelet, hol szintén a hatóságok képviselői és elegáns közönség volt jelen. Tíz hölgy elénekelt a himnust, azután dr. Flesch Ámin rabbi állott a szószékre és félórai nagyszabású beszédben emlékezett meg jó királyunk kiváló, elvülhetetlen érdemeiről. A lelkes beszédet a hölgyek és Novics kántor által ismét elénekelt himnus követte. Este az önk. tűzoltóegylet fényes mulatságot rendezett a környári helyiségében. A mulatságon, hol kitűnő hangulat uralkodott, igen sokan voltak jelen. Feltűnő volt, hogy míg több malom és hajó zászlódszítólőt, addig a városházára nem volt lobogó kitéve.

— **(Kinevezés.)** A budapesti kir. főügyész a pécsiki ügyészségnél üresedésben volt irnoki állásra Kovács Mihály hivatalnoki minősítéssel bíró csendőraliszttel nevezte ki.

— **(Halálozások.)** Nemetz Károly m. kir. nyugalmazott pénztárnok f. hó 18-án, életének 86. évében meghalt. — Ozorai Mariska, Ozorai István és neje szül. Matieovits Mária leánya viruló ifjúságában f. hó 19-én elhunyt. — Friedl Mór f. hó 18-án, életének 63 ik évében jobb létre szenderült. Béke poraikra!

— **(Szalkay Mohácson.)** Szalkay szintársulatával szombat óta Mohácson működik. Szombat este adta „Goldstein Számít” a közönség nem éppen nagy érdeklődése mellett. A Tavasz báró kivételével valamennyi szerepet jól adták.

— **(Anyakönyvvezetők kinevezése.)** A belügyminiszter kinevezte Pécs város területére anyakönyvvezetők: a pécsi I. anyakönyvi kerületben Majorossy Imre városi főjegyzőt, a II. anyakönyvi kerületben Lutz István bányatelepi alkapitányt. Állami anyakönyvvezető helyettesekké pedig az I. anyakönyvi kerületben Pintér Ferenc városi II. od. aljegyzőt és Oberhammer Antal rendőrkapitányi fogalmazót, a II. anyakönyvi kerületben Matyus István városi tanítót. Mindezen anyakönyvvezetőket és helyetteseket a miniszter a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(Ügyes tolvaj.)** Musz Antal helybeli földműves lakására beállított tegnap délelőtt egy rongyokba burkolt asszony s esdekelve könyörgött egy falat kenyért. A jószívű háziasszony a másik szobába megy, hogy a koldusnő kérését teljesítse s mire visszatért rögtön észrevette, hogy ez valamit rejteget. Rögtön átkutatta s két kendőt és három kanalat talált nála, melyekben sajátjaira ismert. A koldusnőt nem jelentették ugyan fel a rendőrségnél, de azért nem ártana gyakori razzikiákat tartani, mert az éjszakai gyanús alakok száma nagyon felfaporodott s ma holnap Pécs városa lesz a más városok salakjának Mekkája, mint a hol mindent szabad tenni.

— **(A svaregelb miniszterelnök.)** Azt már a verebek is csiripelik, hogy ily ellenséges érzelmű és ravasz miniszterelnöke még nem volt a sok csapas által sújtott Magyarországnak, ki álnok módon meg akarja a magyarságot fosztani nemzeti jellegétől. A svaregelb gyászmagyar tegnap fél óráig értekezett a „Neues Wiener Tagblatt“ c. bécsi börzianus hírlap munkatársával s kijelentette, hogy a jelen közösügyes állapotokkal minden okos ember — persze ő is — meg van elégedve s a közös hadsereg szel leme érinthetlen, a nemzeti aspirációk utópiák, melyek ellen az egész nemzet értelmisége sikra száll, mivel az összbirodalom épését veszélyeztetik. Kijelentette továbbá, hogy ezek ellen makacsul küzdeni fog, annál is inkább, mivel a nemzet vele tart, belátva, hogy a nemzeti eszmék csupán paradoxonok. A nemzetiségekről eldicsekedik, hogy iskoláikban és a községházán saját nyelvükkel élhetnek s az állam magyar nyelvet csupán lingua diplomatikának szán, dekozik e helyeken fenntartani. Ki hiszi el ezek után, hogy ily politikusk a liberalizmus önzetlen hirdetője, mikor a gonoszság legatalkodottabb fegyvereivel fordul azok ellen, kik tiszta elvűségéből segédkeztek nyújtottak neki, hogy a sárban rekedt reformokat a szeplőtlen függetlenség lobogóval fedezze? Ez több a halátlanságnál, ez a politikai morál legmélyebb súlyodása, de egyúttal intő jel a függetlenség hívei számára, hogy közös zászló alá tömörülve az eikeseredés elszántságával küzdenek a nemzet álarcos ellenlenség ellen, mert a török-tatár nem ártott annyit az országnak, mint a Bánffy-féle „magyar“ emberek, kik a képmutatás és csalógások fegyvereivel élnek. Bánffynak kritikáját pedig megadják a bécsi lapok, mikor kijelentik, hogy Magyarországnak még soha nem volt ily őszinte, erélyes és céltudatos miniszterelnöke. Ez a bizonyítvány minden magyar ember előtt reásütött Bánffyra a letörülhetetlen bélyeget.

— **(Apponyi Albert gróf Pécsen?)** Néhány napja feltűnést kelt a város utcáin egy uri ember, ki oly frappáns hasonlatosságot mutat a nemzeti párt kiváló vezéréhez, hogy a városban hire terjedt a nemes gróf ittiétének. Az illető uri ember olasz és valami nagyobb cég képviselője, ki bizonyára nem is sejtji, hogy mily kellemes illúzióban ringathatja magát.

— **(Katonai hírek.)** Tegnap délután a 44. gyalogezred minden századából egy altiszt és két közember utazott el azon helyekre, hol az ezred megfordul, hogy gondoskodjanak. A csapatot Feldl és Hegedűs hadnagyok vezették s Német-Boly, Mohács s onnan hajón Budapestre mennek a katonaság elhelyezéséről eleve gondoskodni. Ma reggel 6 órakor az egész ezred eltávozott, harsogó zeneszó mellett és nagy közönség jelenlétében, melyben a konyhák női személyzete jelentékeny kontingenst tett ki. Kedden délből Mohácsról külön hajók viszik az ezredet Budapestre.

— **(A pécsi szobrász remekműve.)** Hoppel János pesti akadémiai szobrász, Hoppel Alajos helybeli aranyozó fia, ki már a tavalyi műtárlaton is feltűnést keltett bemutatott szoborcsoportozatával, az őszi tárlatra a szobrászat egyik remekművét mutatja be. Vak Béla királyt tünteti fel, a mint neje Ilona a trón lépcsőin támogatja, körülvéve az udvarnagyoctól. A tehetséges ifju szobrászra a legszebb jövő vár.

— **(Népi lövész Dombóvár mellett.)** Tolnavármegye lötenyészti bizottsága augusztus hó 25-én népi lövésznyt rendez Dombóvár mellett a Tüskei pusztán. A versenyrendező-bizottság elnöke Döry József, tiszteletbeli elnöke: Darrmann Antal tábornok, a bizottság tagjai: Dezső Ferenc százados, Döry Jenő, Jeszenszky Andor és Percel József nagybirtokosok. A jutalom díjak: A lövészny I. díj 200 korona, II. 120 korona, III. díj 80 korona, IV. díj 40 korona. Kocsival való sebes hajtásra az I. díj 400 korona, II. díj 200 korona, III. díj 100 korona, IV. díj 50 korona. Kocsival való teherhúzásra 15 mm. teherrel 7357 m. távolságra I. díj 300 korona, II. díj 200 korona, III. díj 100 korona, IV. díj 50 korona. Nevezéseket a verseny napján is elfogadják.

— **(A nemzeti zenében.)** Budapestén a növendékek beiratása f. évi augusztus hó 27-től bezszeptember 2-áig az intézet helyiségében (IV. koronaherceg-utca 10. szám I. emelet) naponként d. e. 9—1 óráig történik. Ezen időn túl csakis külön igazgatói engedély alapján alólrít lakásban (IV. zöldfa utca 7. szám II. emelet). Mindkét nembeli növendékek felvétetnek az ének, zongora, orgona, az összes vonós és fúvó hangszerek, továbbá az összhangzattani, zeneszerzési, zenetörténeti és esztetikai tanszakokba, a vonósnegyes és zenekari iskolába, valamint az egyházi zenekar és lythurgiai tanszakokban. Beiratási díj 5 frt.

— **(A Duna áldozata.)** Kosztics Lázár, a dunagőzhajózási társaság mohácsi parti kormányosának neje hétfőn délelőtt a Dunára ment vizért; vele ment két kis fia is. Míg az anya a parthoz erősített fenyő talpokon bement vizet meríteni, gyermekeinek meghagyta, hogy kint a parton várjanak rá. A nagyobbik szót is fogadott, de a négy éves Zsiga anyja után ráment a talpra, de eleszván, két fenyő között a vízbe esett. Az anya észrevevén a bajt, fiacskájának segítségére sietett, de mire odaért, az már a talp alá került. Az anya maga is a vízbe szállott, hogy kezével fiát keresse, kihuzza; de már későn volt, a sebes ár — úgy látszik — beljebb ragadta a szerencsétlen fiút. A szerencsétlenül járt gyermek holttestét pénteken fogták ki a Mecsoksnál.

— **(Baleset a sinéken.)** Tegnap délután egyik helybeli kereskedő is kirándult családjával az üszögi erdőbe. A fél ótóra vonattal mentek ki s az üszögi állomásról egyenesen az erdőnek tartottak. Elől a dajka vitte a néhány hónapos csecsemőt, utána a szülők jöttek, kis fiukat vezelve karjánál. A dajka elbámult valahogy s a magas sinbe megbotolva, a földre zuhant, kiejtve a csecsemőt karjai közül. A szerencsétlen gyermek a kavicsra esett, a vér több helyen ellepte és veszélyes sérüléseket szenvedett. De a dajka is karján és térdén erős zúzódásokat kapott. Ep ott levő tudósítónk, tekintettel a szülők kétségbeesett állapotára, nem tudakozódott nevük után, de a halottak névsorában valószínűleg több lesz ma egy csecsemővel, mit e sajnálatos baleset okozott.

— **(A kórháztemplom kupoláját)** restaurálják. Új tetővel lesz ellátva a szép török kupola, e fölé pedig aranyozott keresztet helyeznek. Ideje is volt már, hogy e becses műemlékre ügyet vetett a városi tanács.

— **(Lassale ünnepély.)** Tegnap tartották meg munkásaink a „Darázsfészek“ben Lassale halálának emlékűnnepét. A helyiség zsúfolásig megtelt az alkalommal s vörös zászlók erdeje díszelgett a fákön. A bejáratnál „Szabadság, Egyenlőség, Testvériség“ és „Éljen a nemzetközi szocializmus“ c. feliratok voltak transparentekkel megvilágítva s a közepén babérkoszorúktól övezve Lassale életnagyságu festett arcképe, a mint lábával a tőkét ábrázoló arany borjút tapossa, egyik kezében a vörös lobogót, másikkban a kardot tartva. Semmi rendezvény nem fordult elő, pedig a mulatság egész reggelig elhúzódott, nem csekély örméire az elvárt vendéglőnek, ki körülbelül 100 hordó sört csapoltatott meg ez éjjel.

— **(Pécsi fürdővendégek Lipikén.)** A lipiki fürdőigazgatóság által beküldött utolsó kimutatás szerint, ott e hó 15 ig a következő pécsi fürdővendégek időztek: Lechner Gyula hivatalnok, Gotschal Pál pincemester, Tichy Ede iparos, azonkívül többen a megyéből. A fürdővendégek összes száma eddig 1912.

— **(Keresd az asszonyt.)** Az orv módon agyonlőtt Schäfer Miklós vókányi lakos gyilkosságának kutatása közben a siklósi csendőrség kiterjesztette figyelmét Schäfer és családja magánviszonyaira is és így értesült arról, hogy Schäfer neje szerelmi viszonyt folytatott Muth Gáspár rácpetrei illetőségű vókányi lakossal, ki nős és egy gyermek atyja. Muthot a csendőrség elfogta és kihaligatta. Beismerte, hogy a gyilkosságot megelőző napon Schäferrel bent volt a takarékpénztárban Siklóson, honnan déli fél 12 órakor indultak haza. Jövet betértek Schäfer pincéjébe, hol pár pohár bort ittak, azután ő a saját pincéjébe ment, megebédelt, délután aludt, este fél 7 felé hazament Vókányba, megvacsorázott, elment a korcsmába, honnan este 9 órakor hazament és lefeküdt aludni. Neje azonban nem tud arról, hogy Muth otthon lett volna, ő nem látta. Muth a revolverről nem akar semmit tudni, de fogason lógó ruhái kutatása közben azonban egyik mellénye zsebében 2 drb 7 mméteres kilőtt revolvergolyó találtatott, melyekről nem tud számot adni. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy Schäfer 7 mméteres revolverral lövett agyon.

— **(Pofon egy szervuszért.)** A cirkusz tegnapi előadása után a bejáratnál várta férjét Gschmidt Péterné, helybeli iparos neje. Egyszerre csak oda lép hozzá valami gyanús alak s mintha régi pajtások lennének, oda szól: Szervusz Mari! A meglepett asszony bámulva tekint az ismeretlen férfire s hátat fordít neki. Ez azonban — valószínűleg részeg volt — átöleli s egyre kiabálja a szervusz szót. Az ijedségtől megzavarodott asszony szerencsésjére azonban közbelépett a férj, ki hatalmas potonokkal vette el a gazfiókó jókedvét. Ebből azután verekedés keletkezett s csak egy reidőr közbelépése állta útját a komolyabb fordulatnak.

— **(A kolozsvári tűzoltó-kongresszus.)** Kolozsvárott tegnap nyitották meg az országos tűzoltó kongresszust, hol városunk is képviselve van, mely alkalommal József főherceg meglhangu táviratot intézett a szervező bizottsághoz.

— **(A cirkusz utolsó előadásai.)** Corradini cirkusz tulajdonos szerdán, esetleg csütörtökön akarja rendezni utolsó előadását, mely alkalommal kisorsolja egyik lovat. A társulat innea Klagenfurtba megy, de az igazgató nem szivesen válik meg a pécsi publikumtól, mely kezdetől fogva állandóan pártfogolja, mit a többi magyar városokban nem igen tapasztalt. A cirkusz a víz alatt című látványosság érdemes is a megtekintésre és minden este nagy közönséget vonz a cirkuszba.

— **(Névmagyarosítások.)** Schnell Mária, Klára és Ludmilla pécsvárosi illetőségű lakosok nevének „Sebes“-re, Steiner Simon villányi illetőségű és ugyanottani lakos, valamint kiskoru Ilona leányának „Litkeire“-re való névváltoztatása belügyminiszteri rendelettel engedélyeztetett.

— **(A megsértett Tini.)** X. utcában lakik egy városzerte ismeretes gigerli, kiakk, lakk, trakk és nagy snassz az ismertető jelei. Ez azonban nem zavarja a környék szép nemét, hogy elfojtott sóhajokkal és titkos hódolattal ne adózának a csábító Don Juannak. Már hogy is állhatna ellen a gyengéd nő sziv a fess gigerlinek, mikor oly kecsesen lejt el az utcákon s még kis rattler kutyájára is kiterjed a szeretet, amint gazdája után futkosik. A kutya maga igen szelid állat, jó nevelés, mert senkinek sem harap a lábikrájába s esinos pukkerliket is csinál a kávéházi kaszirnők előtt. Csak a házban lakó kisasszonynak okoz néma keserveket. Diskréciónk tiltja, hogy XXX-nél többre tegyük az elvirágzott nyarak számát és Tini kisasszonynyal nem akarunk hadi lábón állni, mert úgy is mi húznánk a rövidebbet. Ő is egyike a gigerli erények néma tisztelőinek, de még eddig nem találtak viszonzásra az epedő pillantások, mi lassankint boszus haraggá tüzelte a lángoló tekintetek iránt közönyös haszterkoptató iránt. Történetesen a kis kutyát Tininek hívják s Tini kisasszony szemében e szálla hatalmas doronggá fejlődött. Besúletsértésért feljelentést tett Tini tulajdonosa ellen, hogy kutyájának nevével sértegeti s legközelebb érdekes elkeresztelési tárgyalása lesz a helybeli járásbírósnak.

TÁVIRATOK.

— **Király ő felsége születésnapja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A király születésnapját Budapestén a szokott fényvel ülték meg. Vártemplomban hercegprimás mondott misét, vérmezőn tábori mise és nagy csapatszemle volt, Bánffy b. miniszterelnök és Lobkovitz hadtestparancsnok disztribúciót adtak.

— **A Zichy expedíció hazatérése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap este 10 óra után érkezett meg Oroszországból a Zichy Jenő gróf expedíciója. A pályaudvaron nagy közönség és hírlapírók várták az érkezőket. A hírlapírók nevében Kemechey Jenő üdvözölte az expedíció tagjait.

— **Az orosz cár felköszöntője.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Királyunk tegnapi születésnapja alkalmából a peterhofi palotában tartott diszbeszédén a cár felköszöntőt mondott, melyet azonnal megtáviratoztak Ischlbe.

— **A „nagy“ Vilmos császár szobra.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Berlinben tegnap tették le a császár jelenlétében I. Vilmos német császár szobrának alapkövét.

— **Az új osztrák kabinet** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az új osztrák kabinet névsora már össze van állítva. Miniszterelnök Badeni gróf, ezen kívül Gautsch és Chlumetzky is bent vannak a kabinetben.

— **A német császár tószta.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Potsdamban a tegnapi diszbeszédén II. Vilmos német császár felköszöntötte királyunkat.

— **Katasztrófa választás alkalmával.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A ma végement nápolyi választáson a nagy tolongásban egy lépcső bedőlt. Többen azonnal meghaltak, 8 haldoklik, 40 súlyosan megsebesült.

Közgazdaság.

Az áruforgalmi statisztika.

A soproni kereskedelmi és iparkamaráé az érdem, hogy országos mozgalmat indított a kereskedők érdekeit mélyen sértő statisztikai törvény ellen és csatlakozásra szólítja fel az ország összes kereskedelmi és iparkamaráit.

A kereskedők legfőbb sérelmei: a törvény egyes abszurditásainak kivihetlensége, a statisztikai bevalló űrlapok árának 1 krajcárról 5 krajcára való megdrágítása, a csomagolásra vonatkozó bevallási kényszer és a drákói szigorúsága s teljességgel felesleges büntető határozatok.

A miniszterium és a statisztikai hivatal most tehát látja, hogy nem egyes kényelemszerető kereskedők kifogásolják a meggondolatlanul csinált törvényt, hanem a kereskedelem hivatalos képviselője, a miniszteriumnak egyik független alhivatala indít mozgalmat, hogy a kereskedelem sérelmeinek orvoslását kieszakozolja.

A miniszteriumnak be kell látni azt, hogy a statisztika kedvéért nem szabad a kereskedelmet túlságosan megterhelni. Nem akarjuk ezzel kicsinyíteni a statisztikának mérhetetlen fontosságát, hanem azt akarjuk mondani, hogy az állam találjon más módot a statisztikai adatainak megszerzésére, mint a kereskedők molesztálása s ne kívánjon olyant, a mit teljesíteni lehetetlen.

Ilyen rendelkezése például a törvénynek az, hogy a címzett, mielőtt az érkező árut a vasutól, hajótól vagy póstától átvette, tartozik pontos statisztikai bevallást adni a küldemény tartalmáról. Már most, ha valakinek nincs előzetes értesítése egy érkező küldeményről, vagy annak tartalmát pontos adatok szerint nem ismeri, mi történik vele? Egy dilemma előtt állunk: vagy kiállítjuk a bevallást találmorra, vagy pedig egyáltalán nem állítunk ki semmit. E dilemma következményei aztán a következők: Ha találmorra állítjuk ki a bevallást, s így kényszerűleg hamis adatokat írunk: kapunk 5–40 korona pénzbírságot, melyet irgalmatlanul végrehajtanak rajtunk. Ha pedig nem állítjuk ki a bevallást — aminthogy igazságszer és becsületesen nem is állíthatjuk ki — nem kapjuk ki a küldeményt. No tessék aztán választani e kettő között! És tessék elképzelni azt a képtelen bonyodalmat, ami ennek az állapotnak a következménye.

Azt fogja erre felelni a statisztikai hivatal, hogy vannak még más eljárási módok is. Ezeknek egyike az, hogy az értesítés nélkül érkező küldemény tartalmára nézve az átvétel előtt kérdést intézünk a feladóhoz. Igen ám, de hátha sürgős, könnyen és gyorsan romló áru van a küldeményben? Sőt ha nem is, a küldemény több napon vagy héten át ott marad a vasutnál vagy hajónál s ez idő alatt szépen felszaporodik a költség, a raktárbér, vagy a mint hivatalosan mondják: a fekbér.

A másik módja pedig a dolognak az, hogy a vasúti vagy hajózási alkalmazottak kijavíthatják a

bevallásokat, — ha ők akarják — amiért aztán minden egyes bevallásnál szerény 10 krajcárokot szedhetnek és a küldeményt felbonthatják. Ez tudvalevőleg a legkellemetlenebb dolog, sőt meg vagyunk győződve arról is, hogy a statisztikai hivatal — mely ezt a módot remédium gyanánt ajánlja, — erősen mérgelednék, ha az ő csomagjait utközben minden alárendelt alkalmazott csak úgy tetszés szerint felbontogathatná és felturhatná. Pedig a csomagok csak számokkal teleirt papirokat tartalmaznak, s nem oly értékes, drága és kényes dolgokat, mint a kereskedők küldeményei.

Ilyen furcsa az az új statisztikai törvény s ennek következtében alkalmazásában is nagy bőséggel merülnek fel a furcsaságok. Így például egyes vasuti állomások, melyek maguk is unalmasnak és terhesnek tartják a küldemények felbontását, azt kérik a címzettől, hogy a küldemény tartalmának bizonyítására mutassák be az eredeti számlát. Természetesen ezt kevés kereskedő teszi, vagy teheti s így igen szaporán van nagy kellemetlenség. Vagy mi történik oly esetekben, midőn a vasuton jövő küldemény oly ember címére érkezik, a ki csak azzal van megbizva, hogy a küldeményt csupán átrakja a hajóra, vagy kocsira és így továbbítsa? Hiszen ez a címzett nem tudja és nem tudhatja, hogy mi van a küldeményben. A szállítmányos cégek, melyeknek ez az átrakodás a foglalkozásuk és keresetük, ennek következtében az új törvény óta a legnagyobb zavarral küzdenek.

Szóval mindezeket összefoglalva, az új statisztikai törvény a kereskedőkre az inkvizíció új korszakát idézte föl. Lehetlen rendelkezései és teljesíthetetlen követelése minduntalan fokozott költségeket, vizsgálatokat, küldemény felbontogatását, csomagok átkutatását, bírságokat esetleg még nagyobb büntetéseket, vitakozást, pörösködést és mindenekelőtt mérhetetlen kellemetlenségeket idéznek fel. S mindez állítólag a kereskedelem érdekében történik. No a kereskedők szépen köszönik az ilyen böles gondoskodást, sőt erősen tiltakoznak ellene. Nem kérnek belőle.

Hát az inkvizíció is a liberalizmus eszközei közé tartozik? És az igazságos eljárás, hogy akkor, midőn a közgazdaság általános érdekében statisztikát csinálnak, ezért egyedül a kereskedelmet terheljék költséggel, még pedig hirtelen 500 percenttel felémelt költséggel?

Ezekben az intézkedésekben nincs semmi szon, a mint hogy az egész törvényt megfontolás nélkül, rideg fiskális érdekből s egyszersmind rideg fiskális értelembeli korlátoltsággal csinálták. A soproni kamara mozgalmát ezért az ország kereskedőinek összesége örömmel üdvözli s méltán tart igényt arra, hogy a többi kamarák is csatlakoznak hozzá, hogy mielőbb megszűnjék a jelenlegi kellemetlen és nagy mértékben káros állapot.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Felülvizsgáló szerkesztő
PLEININGER FERENCZ

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Pécsi nyilvános 3 osztályú kereskedelmi középiskola Kossuth-utca 5.

Ezen a nagym. vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium által nyilvánossági joggal felruházott intézet az ország többi felsőbb kereskedelmi iskoláival (akademiákkal) teljesen egy rangba van helyezve s a végzett növendékek az érettségi vizsga letétele után az

egy évi önkéntességi jog

kedvezményében részesülnek.

A törvényesen előirt 3 osztályon kívül mint **rendkívüli tanulók**

felvétetnek oly ifjak, kik hiányos előismereteik miatt az I. osztályba még be nem léphetnek.

Oly ifjak részére, kik középiskolai tanulmányokat nem végezvén, az egyévi önkéntességi jogra igényt nem tarthatnak, folyó évi október hó 1-én esti tanfolyam nyitattik, melynek végzetével a hallgatók egy vizsgálat letétele által ezen kedvezményt élvezhetik.

A beiratások f. é. augusztus hó 31-én kezdetnek meg.

Bővebb felvilágosítást nyújt az intézet ujonnan épült, kellően berendezett és felszerelt helyiségeiben (Kossuth utca 5. sz. alatt.)

az igazgatóság.

Utolsó hét!

Olaszországi nagy sport-circus

Igazgató: CORRADINI FERENCZ Turinből.

Pécsett felállítva a buza-téren.

Ma kedden, 1895. augusztus 20-án

2 nagy ünnepélyes előadás

tartatik, délután 4 és este 8 órai kezdettel.

d. u. 4 órakor nagy gyermekelőadás

mely alkalommal minden felnőtt ember egy gyermeket ingyen bevihet.

Este 8 órakor a t. vidéki közönség levélbeli megkeresésére visszavonhatlanul utoljára

Greatna-Green kovácsa, vagy

Circus viz alatt.

Nagy kiállítású némajáték vizen és szárazon, 2 részben, 22 képpel, melyben felvonulások, tánczok, műszónok, hajózáások, briliáns görögützök stb. fordulnak elő.

Holnap szerdán itt először:

Párisi élet, vagy eljegyzés Tranville villában.

Helyárak: Zártszék (számozott hely) 1 frt. — I. hely 70 kr. — II. hely 40 kr., — Karzat 20 kr. — Tíz éven aluli gyermekek és katonák őrmestertől lefelé: Zártszék 60 kr. I. hely 40 kr. II. hely 25 kr. Karzat 15 kr.

Jegyek előre válthatók a Tausz-féle nagy dohánytőzsdeben.

Thaler Ede,
titkár.

Corradini Ferencz,
igazgató.

Bérbeadandó

a volt „Horváth-telepen“ lévő

ház, istálló és pajta

olcsó áron folyó évi november 1-től.

Bővebb tudósítás a bérlet területén **Gaal Ferencz** főbíróknél kapható.

Lakás bérbeadandó!

Malom-utca 21-ik számú házban egy földszintes 1 szoba, konyha, pincze és padlásból álló

udvari lakás

és egy jégverem november hó 1-től bérbeadó.

Hirdetmény.

A szt.-lőrinczi nagyvendéglő

a hozzá tartozó

réttel, közvágóhíddal és pálinkaházzal

f. é. szeptember hó 10-én d. e. 10 órakor

a nagyvendéglő termében

nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 1896. január 1-től számítandó három évre bérbeadni fog.

A feltételek tek. **Benkő Gyula** ügyvéd úrnál **Szent-Lőrinczen** betekintheők.